GAZETA KRAKOWSKA

Prenumerata kwartalna złp. 12.

N^ER 27.

Pojedynczy numer na welinowym papierze gr. 10.

PIĄTEK DNIA 4 LUTEGO 1831 ROKU.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina		Barometr na 0° R.	Therm.	Higrometr	Wiatr		Stan Atmosf.	UWAGI.
	[illegible]	27 5, 965	—20. 5	—23,0	,,	,,	pogoda	
2.	12	,, 5, 541	—14 1	—19,0	,,	,,	pogoda z chmur:	
	3	,, 4, 993	—17. 9	—17,0	,,	,,	,, ,,	
	9	,, 4, 823	—13. 2	—17,0	,,	,	chmury	

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Warszawa 30 Stycznia.

Izba Senatorska i Poselska. — Stósownie do przedstawionego im przez Kommissyę Seymowe proiektu, i po wysłuchaniu tychże Kommissyy, zważywszy; Iż w skutek Uchwały Seymowéy na d. 25 Stycznia r. b. w połączonych Izbach zapadłéy, stósunki polityczne z Cesarzem Rossyyskim zerwane zostały: i przekonawszy się o potrzebie postanowienia Rządu Tymczasowego, uchwaliły i uchwalaią co następuie:

Artykuł 1. Tytuł I. i Rozdział II Tytułu III. Ustawy Konstytucyynéy Krolestwa Polskiego, oraz maiące z niemi związek przepisy, Statutami Organicznemi i innemi prawami i postanowieniami obięte, niemniéy Art. 108, co się tycze Xiążąt z krwi Cesarsko-Krolewskiéy: uznaią się odtąd za nieobowiązuiące.

Art 2. Wszelkie inne przepisy teyże Ustawy Konstytucyynéy, oraz maiące z niemi związek przepisy, Statutami Organicznemi i innemi prawami i postanowieniami obięte; utrzymuią się w swéy nienaruszonéy mocy, o ile przez Uchwały niniéyszego Seymu Nadzwyczaynego zmienionemi lub uchylonemi nie były, i ieszcze zmienionemi lub uchylonemi nie zostaną.

Art. 3. W czasie teraźnieyszego Bezkrólewia, Rozdziały I. III. i IV. Tytułu III. Ustawy Konstytucyynéy zawieszaią się w swéy mocy, zachowuiąc iednak Artykuły 78, 79, 80 82; rownież aż do wyboru nowego Krola, zawieszaią się w swéy mocy wszelkie Artykuły, gdzie osoba Krola i Jego Familia, lub ich prerogatywy są wzmiankowane, a w mieysce tychże wstępuią przepisy Artykułami następuiącemi obięte.

Art. 4. Sprawowanie Władzy Królewskiéy Konstytucyynéy powierzonem zostaie Rządowi Narodowemu Krolestwa Polskiego, o ile niniéysze prawo ią zakreśla; reszta Władzy takowéy, zostaie przy obu Izbach.

Art. 5. Rząd Narodowy składać się będzie z Prezesa i czterech członków, którzy żadnego urzędu etatowego sprawować, a gdyby byli Senatorami lub członkami Izby Poselskiéy, przez czas swoiego urzędowania, w Izbach zasiadać nie maią. W niebytności Prezesa, zastąpi go członek naywięcéy kresek przy wyborze maiący. Działania Rządu w komplecie naymniéy trzech odbywane, i większością rozstrzygane będą. Jeżeli zaydzie rowność głosów, członek naymniéy kresek maiący wyyść powinien. Gdy Wódz Naczelny stósownie do Art: 9 Ustawy Seymowéy z dnia 23 Stycznia r. b. zasiadać będzie w Rządzie, w ówczas w razie równości głosów, wyyść ma również ten członek, który przy wyborze naymniéy miał kresek.

Art. 6. Podawanie kandydatów, równie iak wybór prezesa i członków rządu narodowego dopełni się w połączonych izbach w następuiący sposób: każdy członek poda naprzód na osobnéy liście dwie osoby, które na prezesa proponuie; z list tych, dway naywięcéy maiący za sobą głosów, będą kandydatami, z których izby podług prawa z dnia 22 stycznia r. b. prezesa wybiorą: po wyborze prezesa, następnie każdy z członków poda na liście osobnéy 4 osoby, które na członków rządu proponuie; z list tych, ośm u naywięcéy za sobą maiący głosów, będą kandydatami, z których izby, członków rządu wybiorą.

Art. 7. Wszystkie akta publiczne, trybunałów, sądów, i magistratur iakichbądź po dniu 29 listopada 1830 r. zaszłe, wydawane będą w imieniu rządu narodowego co iednak nie ubliża wydanym iuż w innem imieniu aktom i wyrokom. Monety i stęple, nosić będą oznaki narodowe, przez rząd wskazane. Prawa i postanowienia, rząd ogłaszać iest obowiązany.

Art. 8. Rząd narodowy rozrządza dochodami państwa stósownie do budżetu przez seym zatwierdzić się maiącego.

Art. 9. Do traktatów przyiaźni, pomocy, handlu, oraz zaciągania bądź w kraiu, bądź za granicą pożyczek, stósownie do potrzeb budżetem wskazanych, rząd narodowy upoważnionym zostanie. Wszelkie inne traktaty, zawierać będzie rząd narodowy; lecz aby były obowiązuiącemi, seym ie ratyfikować powinien.

Art. 10. Rząd narodowy w razie nieobecności seymu, mianuie zastępcę naczelnego wodza, a zawsze officerów wyższego stopnia, zacząwszy od jenerała brygady, na przedstawienie naczelnego wodza. Mianować będzie: ministrów, radzców i referendarzy stanu, prezesów i członków władz naczelnych od kommissyy rządowych nieawisłych, prezesów, prokuratorów i sędziów wszystkich sądów, prezesów i kommissarzy woiewodzkich, aientów dyplomatycznych, niemniéy wszelkich urzędników administracyynych włącznie, aż do naczelników wydziałów w kommissyach rządowych; nakoniec urzędników w hierarchii duchownéy niższych w stopniu od Biskupa, którzy od nominacyi królewskiéy zawiśli. Również ma prawo zatwierdzać wybory rektorów uniwersytetu; zawieszać i odwoływać urzędników odwołalnych: niższych zaś urzędników mianuie rząd przez upoważnione do tego władze.

Art. 11. Seym wybiera Senatorów, z podanych sobie przez Senat w podwóynéy liczbie na każde mieysce kandydatów, wybiera również Biskupów i Prezesa głównéy izby obrachunkowéy.

Art. 12. Prawo ułaskawienia, służyć ma rządowi narodowemu, który może darować lub zmnieyszyć karę; wyłącza się kara za zbrodnię stanu, która na przedstawienie rzą-

du narodowego, iedynie przez Seym ułaskawioną bydź może.

Art. 13. Uzupełniaiąc artykuł 5 ustawy Seymowey z d. 24 Stycznia 1831 r. o attrybucyach naczelnego wodza, naywyższe klassy krzyża woyskowego nadaie rząd narodowy na przedstawienie naczelnego wodza.

Art. 14. Wykonanie praw i postanowień, powierzone będzie stósownie do przedmiotu ministrom: Wyznań Religiynych i Oświecenia publicznego; Sprawiedliwości, Spraw zagranicznych, Spraw wewnętrznych i Policyi, Woyny, tudzież Przychodów i Skarbu. Wszelkie postanowienia rządu narodowego. aby miały moc wykonawczą, powinny bydź podpisane przez prezyduiącego w rządzie, a kontrassygnowane przez iednego z ministrów, który iest odpowiedzialnym za kontrassygnowane postanowienia. — Ministrowie maią prawo, lub wezwani bydź mogą przez rząd narodowy, do zasiadania w nim z głosem doradczym.

Ninieyszą uchwałę, po nadaniu iey przez Izbę Senatorską, i Izbę Poselską mocy prawa, zalecamy i rozkazuiemy umieścić w dzienniku praw, oraz przesłać do Senatu, kommissyy rządowych i wszystkich władz kraiowych, a w szczególności zalecamy kommissyi rządowey Sprawiedliwości, prawo ninieysze, iako maiące wszelką moc obowiązuiącą, ogłosić.

Dan w Warszawie 29 Stycznia 1831.

Prezyduiący w Senacie
(podp.) X. A. *Czartoryski.*
Sekretarz Senatu, J. U. *Niemcewicz.*
Marszałek Izby Poselskiey,
Wład. Hr. *Ostrowski.*
Sekretarz Izby Poselskiey,
Xawery *Czarnocki.* „
Za zgodność z Oryginałem
X. *Czarnocki* Dep. Ogr. Stanisław.

Dnia wczorayszego w Izbach połączonych do późnéy nocy odbywałysię wybory Członków Rządu Narodowego, Większością głosów wybranemi zostali: Na Prezesa Xiążę Adam *Czartoryski*, a na Członków: Wincenty *Niemojewski*, Teodor *Morawski*, Stanisław *Barzykowski* i Joachim *Lelewel.*

Xiążę Naczelnik siły zbroynéy narodowéy w dniu dzisieyszym wyiechał do woyska.

Seym przesłać ma w imieniu narodu polskiego oświadczenie wdzięczności *Lafaiettowi*, *Lamarquowi* i innym deputowanym francuzkim gorliwym przyiaciołom Polaków. — Ma bydź bity medal na pamiątkę teraźnieyszéy rewolucyi polskiéy.

Wartość złota wieziona z Francyi do Polski wynosi 16 milionów złotych. Mówią, że Rząd Pruski ten skarb przepuści do Polski.

Od kilku dni rozeszła się wieść, że Wincenty *Krasiński* iest w *Sztokolmie.*

(*Z Gazet Warszawskich.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Paryż 20 *Stycznia* — O Manifeście Polaków. Głos wielki i szlachetny rozlega się po Europie; ieżeli niema nic pięknieyszego pod słońcem iak postawa Polski i bohaterstwo z którem wstępuie w śmiertelną walkę, nigdy żaden lud nie przemówił do innych ludów wyrażeniem szlachetnieyszém, tkliwszém i zdolném wzruszyć nayszczytnieysze uczucia w sercu człowieka. Co za smutny i opłakany obraz nieszczęść i upokorzeń od lat 15 gnębiących Polskę! Co za prostota, co za umiarkowanie w mowie tych ludzi zostaiących pomiędzy świeżo odniesionem zwycięztwem a woyną zniszczenia, maiącą się w krótce rozpocząć! Co za szczytna uległość w tym gatunku testamentu uczynionego przez lud gotuiący się do śmierci!

Czterdzieści lat niewoli i nędzy nie nadwerężyły narodowego uczucia które uzbroiło Polaków po raz ostatni w 1794 r.; na wygnaniu, pod iarzmem, zawsze myśleli o odżyciu swoiéy oyczyzny; ta słodka i niezachwiana niczém nadzieia pokrzepiała ich w nieszczęściu i pocieszała w niewoli: ona to uzbroiła ramię w nocy 29 Listopada i natchnęła ich tą wymową, odznaczaiącą się wielkością, heroizmem i smutkiem które wszędzie łzy wycisną gdzie tylko serca umieią czuć sympatyą dla męztwa i nieszczęścia.

Nie dla siebie to samych tylko przygotowywaią się do ostatniéy walki, czynią to także dla swoich braci ięczących w zaborze, dla téy niewdzięcznéy Europy, która na nich spokoynie spogląda, a któréy, nawet przez swóy upadek, pragną spóźnić niewolą. Manifest ten będzie nie zniszczonym pomnikiem wielkości, który ma służć albo za godło ich oswobodzenia lub też za ich nadgrobek; lecz stanie się także pomnikiem wieczněy hańby dla ludów bez popędu, dla rządów bez wnętrzności, które z zimną krwią będą przytomnemi na pogrzebie tego szlachetnego narodu. Podział Polski nacechował niezatartą plamą koniec 18go wieku; większa hańba, większéy krwi i przeklęstw spadnie na głowy ludów, na władców, na wiek w którym pozwolą na zagładę Polski.

(*Courrier francais*)

Oświadczyliśmy się już nieraz z naszą sympatyą dla polskiego narodu i oczekujemy z obawą wypadku walki, która koniecznie musi nastąpić pomiędzy tym zacnym i walecznym ludem a Samowładcą całéy Rossyi. Lękamy się aby kolos północy niepokonał oporu i niezaprowadził na powrót swoiego despotyzmu. Nie wahamy się oświadczyć iż to zdarzenie, które mocno zasmuciłoby Francyą, byłoby hasłem do wydania nam woyny; albowiem despotyzm iest dosyć przezorny aby się mógł spodziewać trwałego pokoiu w obec zasady istnącéy przez naywyższą narodową władzę, zaprowadzoną do kraiu tak potężnego iakim iest Francya przez swoie ieograficzne położenie, materyalne siły i wpływ moralny który wywiera z bliska i zdaleka. Ta prawda powszechnie uznana iest przyczyną małéy ufności, którą pomimo wszystkich dyplomatycznych protestacyy, natchnąć niemoż- erażnieysze Europy położenie. Trudno uwierzyć że pokóy będzie trwałym, a stan ten iest złém rzeczywistem.

Polska zdaie się chcieć stale bronić swoiéy wolności i niepodległości; życzymy iéy szczerze pomyślnego skutku iéy usiłowań; lecz ieźli nie będziemy w stanie dać iéy pomocy orężem, możemy przecie niedozwolić Austryi i Prusom niemieszania się w tę sprawę. Tutay to właśnie zastosowywa się stanowczo zasada niewdawania się. Polska iest kraiem oddzielnym od Rossyi, iest ona w tém samém położeniu co Belgie, i również nie należy się gabinetowi Austryackiemu i Pruskiemu przeznaczać woysk swoich do Warszawy iak i do Bruxelli. Nie wątpimy iż ministerstwo nasze uważało z tego punktu ten przedmiot, i aby nieuznało wkroczenia woysk austryackich i pruskich do Polski za krok nieprzyiacielski wyrównywaiący wypowiedzeniu woyny. Musimy wyznać, iż narodowe we Francyi uczucie tyle iest zaiętém niepodległością Polski co i Belgów, a ważmy to dobrze, do tego uczucia, obok wspaniałości, łączy się instynkt zachowania naszéy niepodległości, pewnieyszy nad wszystkie polityczne rachuby. (*Constitu:*)

DODATEK.

DODATEK

DO Nru 27.

GAZETY KRAKOWSKIEY.

WIADODOŚCI ZAGRANICZNE.

Haga 24 *Stycznia.* — Dowiaduiemy się z Londynu, że będący tamże w nadzwyczayném zleceniu niderlandzki poseł, baron van *Zuylen van Nyevelot* wybiera się do odiazdu, albowiem belgiyskie interessa wkrótce się ukończą.

Donoszą z Flessyngi, że zaraz po otworzeniu wolnéy żeglugi na Skaldzie, dwa angielskie okręty wyszły ztamtąd pod żagle w górę..

Bruxella 23 *Stycznia.* — Hrabia *Aerschot,* członek dyplomatycznego komitetu, oświadczył, iż ma kongressowi udzielić nader ważnych wiadomości. Poczém odczytał następuiące pisma:

1) *Do Hrabiego Aerschot.*

Bruxella 23 stycznia.

Ponieważ narodowy kongress uznał w swoiéy mądrości, aby się zaradzić rządu króla Jmci Francyi, którego sposób myślenia i zaięcie interessami Belgów, dobrze iest wiadomy, pośpieszam z udzieleniem dostoynym Panom depeszów odebranych od JW. Hrabiego *Sebastiani.* (podpisano) *Bresson.*

2) *Do Pana Bresson.*

Paryż 21 stycznia.

Mości Panie! Położenie Belgów zwróciło na nowo uwagę J. K. Mci i jego rady. Po doyrzałem rozebraniu wszystkich politycznych pytań ściągaiących się do tegoż położenia, odebrałem polecenie uwiadomić Pana dokładnie i bez żadnéy ogródki z zamiarami królewskiego rządu. Nieprzyzwoli on nigdy na połączenie Belgów z Francyą i nie przyymie korony dla xięcia *Nemours,* chociażby mu ią sam kongress ofiarował. Rząd J. K. Mości uważałby wybór xięcia *Leuchtenberg* za pewien rodzay kombinacyy zdólny zamieszać spokoyność Francyi. Niemyślemy przeszkadzać Belgom w wyborze swoiego władzcy, lecz używamy praw naszych, oświadczaiąc, iż nieuznamy wyboru xięcia Leuchtenberg. Niepodpada wątpliwości że i inné mocarstwa nie nakłonią się do tego uznania; co do nas wzbranianie nasze zasadza się na polityce kraiu, któréy wszystko musi ustąpić, skoro ta niczyich praw nie obraża. Sąsiedztwo z Belgami, zaięcie które iego mieszkańcy wzbudzaią w J. K. Mości, życzenie nasze pozostawania z niemi w ścisłych i niezmiennych stósunkach przyjaźni, wkładaią na nas obowiązek oświadczenia się otwarcie względem ludu, który kochamy i szanuiemy. Żadna chęć mogąca obrazić xięcia Leuchtenberg i iego rodzinę, którą poważamy, niema styczności z tym czynem polityki, rząd królewski pragnie iedynie utrzymać pokóy w kraiu i za granicą. Upoważnionym Pan iesteś do urzędownego udzielenia tego zamiaru J.K. Mości z tą otwartością i zręcznością, którą nasz monarcha pragnie zawsze odznaczyć się względem Belgów. Proszę przyiąć zapewnienie i t. d. (podpisano) Horacy *Sebastyani.*

Za zgodność kopii (podpis:) *Bresson.*

Liworna 6 *Stycznia.* — Donoszą z Konstantynopola, że d. 17 Grudnia dowiedziano się w Pera o powstaniu w Polszcze i że ta wiadomość sprawiła nader mocne w umysłach wrażenie; Reis-Effendi uwiadomił o tém Sułtana, który się tém bardzo uradował. Mówią już w Pera że Dywan prosić będzie o nowe przedłużenie czasu do wypłaty reszty wynagrodzenia." Zaciągaią do woyska w azyatyckich prowincyach, i wszystko nastręcza pomysł że Turcya nie pozostanie długo bezczynną.

Listy z Grecyi zwiastują że, na wielu wyspach Archipelagu mieszkańcy tak są zapaleni za Francyą, iż wielu znich prosiło aby ich przyłączyć do francuzkiego woyska, wcelu walczenia z nieprzyjaciołmi narodu, który im niósł wielką pomoc w ich niedoli.

Złożono na ręce hr. *Capodistrias* wiele darów, które Grecy przeznaczyli dla ofiar w zaszczytnéy lipcowéy rewolucyi. (*Consti:*)

DONIESIENIA.

Prezes Sądu Appellacyynego &c.

Stósownie do art: 118 K. C. podaie do publicznéy wiadomości iż Trybunał I. Inst: kraiu tuteyszego, na powództwo P. Izabelli z Wiżeńskich Massalskiéy w assystencyi i zupoważnieniem męża swego P. Konstantego Massalskiego czyniącey, wydał w d. 25 Stycznia r. b. wyrok stanowczy, mocą którego stósownie do art: 119 K. C. po upłynieniu roku od wyroku z dnia 12 Listopada r. 1829 nakazuiącego wyszukiwanie, Piotr Wiżeński, urzędnik zdrowia klassy drugiéy w byłym woysku Xięstwa Warszawskiego, z Piotra i Reginy z Szmukrowiczów Wiżeńskich małżonków spłodzony syn, za nieprzytomnego uznany został.

W Krakowie d. 1 Lutego 1831 r. *Nikorowicz.*

J. Strożecki.

Podpisany Notaryusz W. M. Krakowa z okręgiem, na żądanie Sukcessorów ś. p. JW. Józefy z hrabiów Wielopolskich Michałowskiéy, podkómorzyny krakowskiéy i w skutek reskryptu Wys: Tryb: z dnia 3 lutego r. b. ad Nro 395 wydanego, uwiadomia publiczność, iż ruchomości po ś. p. Józefie z hrabiów Wielopolskich Michałowskiéy pozostałe, inwentarzem spisane, mianowicie, suknie, bielizna, futra, zegary, powozy, książki, wina, na Piasku przy Krakowie pod Kapucynami, w pałacu pod L. 139 stoiącym, d. 10 lutego i następnych r. b. przez publiczną licytacyą, za gotową courant srebrną monetę sprzedane będą.

W Krakowie dnia 4 lutego 1831 r. Leo Rawicz *Pszczółkowski.*

W dniu 8 lutego r. b. 1831 o godzinie 9téy rano, odbędzie się na gruncie wsi Czerniohowa w okręgu wolnego miasta Krakowa w gminie tegoż nazwiska położonéy sprzedaż przez publiczną licytacyą krów, i koni furmańskich, po ś. p. Xiędzu Izydorze Teresińskim kommendarzu czernichowskim pozostałych, a to stósownie do polecenia Trybunału, o czem podpisany ma honor szanowną publiczność zawiadomić.

W Krakowie dnia 4 lutego 1831 r. Andrzey *Jaroszewski* Not: Publ.

Komornik sądowy zawiadomia publiczność, iż dnia 8go lutego r. b. o godzinie 9téy rannéy, w Krakowie przy ulicy Mikołayskiéy pod L. 672 odbędzie się licytacya, mebli pokoiowych machoniem i orzechem fornerowanych, szkła, porcellany, bielizny, obrusów, serwet, zwierciadeł, fortepiana i t. p.

W Krakowie dnia 3 lutego 1831 r. Józef *Słodkowski* K. S.